

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1431/19-S

Název	Základní škola Čáslav, Nám. Jana Žižky z Trocnova 182, okres Kutná Hora
Sídlo	Nám. J. Žižky z Trocnova 182, 286 01 Čáslav
E-mail	skola@zscaslav.cz
IČ	49541030
Identifikátor	600046354
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tomáš Hasík
Zřizovatel	město Čáslav
Místo inspekční činnosti	Nám. J. Žižky z Trocnova 182, 286 01 Čáslav
Termín inspekční činnosti	10. června 2019 – 13. června 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a pro zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem (dále RVP ZV) podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „škola“) vykonáva činnosť základnej školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny. Celkový počet žáků mírně kolísá. Ke dni inspekce byl nejvyšší povolený počet žáků (480) naplněn na 71 %. Přibližně 10 % z 342 žáků má speciální vzdělávací potřeby (dále SVP). ZŠ se profiluje zaměřením na výtvarnou výchovu. Ve dvou odděleních školní družiny se vzdělává 60 účastníků zájmového vzdělávání, naplněnost je ke dni inspekce 100%.

Škola poskytuje vzdělávání v historické budově v blízkosti středu města.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) jmenovaný s účinností od srpna 2018 předložil koncepci rozvoje, která zahrnuje všechny oblasti života školy a stanovuje reálné cíle. Při jejím zpracování vycházel ze zpracované analýzy stavu a na jejím základě následně přijímá částečně účinná opatření. Řediteli se daří vytvářet vstřícné prostředí účinně podporující spolupráci všech zaměstnanců. Rozdělení kompetencí umožňuje účelné řízení vzdělávacího procesu. K efektivní komunikaci a informovanosti všech účastníků vzdělávání včetně zákonných zástupců napomáhá využívání nového kvalitního školního informačního systému. Nastavený informační systém je funkční, škola o své vzdělávací nabídce účelně informuje veřejnost i zákonné zástupce žáků. Vedení školy aktivně vytváří otevřené a komunikativní prostředí, které je vstřícné ke spolupráci s mnoha partnery v různých oblastech vzdělávání (především v technickém vzdělávání, podpoře čtenářství a čtenářské gramotnosti). Rozvíjí také sounáležitost s městem i regionem a má pozitivní vliv na vzdělávání. Významná spolupráce školy se zřizovatelem je v oblasti zlepšování vzdělávacího prostředí.

Ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) a školním řádu nebyly uvedeny všechny povinné údaje. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání i vnitřní řád školní družiny obsahují požadované údaje.

Materiální a prostorové podmínky se zlepšují, od poslední inspekce proběhla částečná rekonstrukce budovy včetně některých učeben. Významnou pozitivní změnou je zlepšení vybavení školním nábytkem, komunikační, počítačovou a didaktickou technikou. Pro výuku tělesné výchovy má škola vhodné podmínky, využívá dvě menší tělocvičny, venkovní hřiště a také tělovýchovný areál města. Materiální podmínky pro realizaci ŠVP ZV jsou dobré. Vzdělávací prostředí pro zájmové vzdělávání je podnětné, školní družina má pro svou činnost dvě samostatné místnosti se šatnou, zároveň účelně využívá také další zázemí školy. Organizace činnosti školní družiny zohledňuje možnosti všech účastníků vzdělávání.

Vedení školy klade důraz na kvalitní personální zajištění vzdělávání. Pedagogický sbor s vyšším věkovým průměrem je dlouhodobě stabilní, všichni jeho členové, kromě jednoho asistenta pedagoga (s úvazkem 0,5) jsou odborně kvalifikovaní. Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují dvě kvalifikované vychovatelky. Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je věnována patřičná pozornost, vychází z aktuálních potřeb školy i aktivního zájmu jednotlivých pedagogických pracovníků. Bylo zaměřeno na podporu čtenářské gramotnosti, dopravní výchovy a komunikace se zákonnými zástupci.

Při přijímání uchazečů do ZŠ i školní družiny, při rozhodování o přestupech žáků z jiných škol a odkladech povinné školní docházky ředitel postupoval správně a dodržoval princip rovného přístupu ke vzdělávání.

Ředitel zřídil školní poradenské pracoviště, jehož tým je tvořen výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence a školní psycholožkou. Činnost pracoviště je efektivní, poradenské a konzultační služby jsou účelně poskytovány žákům i jejich zákonným zástupcům. Preventivní systém je kvalitně nastaven na omezování všech forem rizikového chování.

Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví jsou zakotveny v základních dokumentech školy. Počet úrazů se v posledních dvou školních letech nezvyšuje. Bezpečnost byla v průběhu inspekční činnosti funkčně zajišťována.

Činnost školy je finančně zajišťována ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele. Přínosem pro školu je dotace ze Šablon na projekt „Podaná ruka“, která byla využita na personální podporu (doučování žáků, tandemová výuka, klub zábavné logiky a čtenářský klub) a vzdělávání pedagogických pracovníků (čtenářská a matematická gramotnost, specifické poruchy učení, logopedický asistent). Finanční prostředky efektivně přispívají ke zlepšování podmínek pro plnění školních vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společnými znaky vzdělávání v hospitovaných hodinách byly příznivá pracovní atmosféra podporující učení, otevřená komunikace, respektující přístup mezi učiteli a žáky, ale také formální a zřídka se vyskytující strukturovaný závěr hodin se společným efektivním zhodnocením splnění cílů. Podpůrné materiály a didaktická technika byly ve většině vyučovacích hodin efektivně využity.

Zhlédnuté hodiny byly vedeny odborně správně, převážná část měla promyšlenou strukturu. Ve většině z nich učitelé respektovali individuální možnosti žáků s potřebou podpůrných opatření, v případě potíží jim nabízeli vhodnou podporu, povzbuzovali je a respektovali jejich individuální tempo. Efektivní a účinná byla spolupráce asistentky pedagoga s učitelkou ve výuce, její práce s žákem se SVP i ostatními žáky a koordinace její činnosti ze strany vyučující. Hospitované hodiny se vyznačovaly promyšleným výběrem vzdělávacích strategií, které zohledňovaly věk a schopnosti žáků. Frontální výuku vyučující kombinovali s řízeným rozhovorem, ale prací ve dvojicích a kooperativní výukou ve skupinách již méně. Úvodní a průběžná motivace byla zařazena v menší míře. Většina vyučovacích hodin měla spád, jednotlivé činnosti na sebe účelně navazovaly, vyučující vhodně zařazovali relaxační a psychohygienické přestávky.

V hodině Prvouky byli žáci cíleně vedeni k rozvoji kritického myšlení a pochopení souvislostí a propojení učiva s běžnými reálnými situacemi. Příkladným způsobem v hodině Matematiky žáci vyvozovali nové poznatky i různé způsoby řešení slovní úlohy, efektivně zde byly využity prvky konstruktivistického způsobu výuky i formativní hodnocení žáků.

Hodiny společenskovedních předmětů a Českého jazyka byly většinou zahájeny vhodnou aktivizací žáků. Učitelé většinou podporovali jejich zájem efektivním zařazováním a střídáním činností, forem i metod výuky. Kladli důraz na čtení s porozuměním, zjišťování a následné využívání informací z textu. Hodiny zaměřené na komunikaci, dramatizaci a tvořivé psaní stály v protikladu k opakování mluvnice a pravopisu, které byly vedeny spíše v abstraktní rovině bez náležité motivace. Při výuce Dějepisu byli žáci vhodně směřováni k porozumění historických souvislostí.

Mluvený projev žáků při výuce cizích jazyků, jejich jazykové kompetence i spolupráce byly většinou dobře podporovány při řízeném rozhovoru s učitelkami, při tematicky zaměřeném dialogu mezi nimi i zařazením jazykových her a komunikace žáků při práci ve dvojicích. Vzhledem k období závěru školního roku převažovaly aktivity zaměřené na opakování

a procvičování učiva. Při výuce zahraničních reálií byl příhodně využit názorný obrazový materiál. Ve většině hodin byl vhodně zařazen poslech rodilého mluvčího. Tempo výuky se převážně řídilo tempem žáků. V některých případech však učitelé spěchali a proto neposkytli žákům kvalitní zpětnou vazbu ani zhodnocení jejich výkonů s naznačením možnosti jejich dalšího rozvoje.

Kvalita průběhu vzdělávání v oblasti přírodovědných předmětů byla vysoce závislá na přístupech jednotlivých učitelů k přípravě metod a forem výuky. Od uplatnění aktivního vzdělávání s účinnými motivačními prvky až po pouhé předávání hotových poznatků žákům málo účinnou frontální formou. Důsledkem bylo nevyužití potenciálu nadaných a motivovaných žáků a nízká efektivita práce s žáky, kteří vyžadují specifické postupy jako individuální přístup, prodloužený výklad, efektivní práci s chybou, vyšší názornost, promyšlená práce s textem apod. Většina hodin byla „monotematická“, jen v menší části byla zřetelná kontinuita, návaznost na předchozí znalosti a dovednosti např. zopakování a příprava vhodné matematické terminologie, připomenutí ekvivalentních úprav před samostatným řešením rovnic. Poskytování zpětné vazby žákům bylo většinou pasivní (kontrola učitelem nebo znovu provedené řešení jedním žákem na tabuli). Také ve vedených sešitech byly opravy nebo hodnocení prováděny minimálně. Žáci většinou nebyli vedeni k uvědomělému záznamu s využitím kritického myšlení, zápis pasivně opisovali z tabule.

Příjemnou atmosféru zájmového vzdělávání ve školní družině pozitivně podporovaly realizované činnosti. Vychovatelky vhodně využívaly metody a formy práce zaměřené především na podporu sociálních, výtvarných a pracovních dovedností účastníků. Promyšleně uplatňované aktivity vhodně rozvíjí individuální předpoklady, talent a nadání účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

System k získávání aktuálních informací o výsledcích vzdělávání školy i jednotlivých žáků je ředitelem teprve nastavován. Škála evaluačních postupů a nástrojů byla ve školních rocích 2017/2018 a 2018/2019 do data inspekce omezená. Dostatečně četná byla kontrolní činnost ve formě hospitační činnosti, běžnou úroveň mělo sledování formou projednávání pedagogickou radou. Kromě „čtvrtletních“ nebo tematických prověrek zadávaných učiteli a testů a zjišťování České školní inspekce nebyly ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 do termínu inspekce využívány další evaluační nástroje. To má za následek jen omezené možnosti efektivně reagovat na úroveň výsledků vzdělávání.

K hodnocení úrovně praktického uplatnění vědomostí a dovedností žáků škola využívá sledování úspěchů jednotlivců i skupin žáků v předmětových soutěžích. S výjimkou zjišťování vztahů ve třídách v souvislosti s řešením výskytu sociálně patologických jevů, nebyly zadávány žádné ankety žákům, učitelům ani zákonným zástupcům.

Při přechodu žáků z prvního na druhý stupeň došlo ve školním roce 2018/2019 jen k mírnému zhoršení prospěchu žáků, jen přibližně o 5 % se zvýšil počet žáků ohrožených školním neúspěchem. Méně účinná byla ve školním roce 2017/2018 pomoc a podpůrná opatření žákům, kteří absolvovali opravnou zkoušku z jednoho nebo dvou předmětů. Na prvním stupni to bylo pět žáků, čtyři z nich neprospěli, nejčastěji v předmětech Český jazyk a Matematika. Na druhém stupni to bylo dvanáct žáků, tři neprospěli z nich dva z Matematiky. Dosahované výsledky většiny žáků jsou v souladu s požadovanými výstupy realizovaných vzdělávacích programů.

Žáci 2. stupně jsou nejméně úspěšní ve vyučovacím předmětu Chemie, v prvním pololetí školního roku 2018/2019 jich bylo téměř 40 % ohroženo školním neúspěchem, vysokého

procenta žáků ve stejném období se týká riziko neúspěchu také v předmětech Fyzika a Matematika.

Účinnost realizace podpůrných opatření pro žáky se SVP se v pololetí školního roku 2018/2019 lišila. Na 1. stupni bylo 33 % těchto žáků ohroženo školním neúspěchem, nejčastěji z Vlastivědy, 40 % prospělo s vyznamenáním. Na 2. stupni bylo ohroženo školním neúspěchem 55 % žáků se SVP, s vyznamenáním prospěl pouze jediný žák (tj. 5 %). Pro zkvalitnění výsledků vzdělávání žáků s ohroženým prospěchem škola realizuje různá opatření, která vycházejí z aktuálních vzdělávacích potřeb těchto žáků. Ta jsou ale jen částečně účinná. Jedná se nejčastěji o doučování a individuální konzultace s pedagogy.

Nastavený systém prevence rizikového chování je efektivní, vychází z konkrétních analýz účinnosti předchozích aktivit, je průběžně aktualizován a vyhodnocován. Díky průběžné spolupráci všech členů poradenského pracoviště se daří snižovat výskyt rizikového chování žáků. Nejčastějším problémem, účinně řešeným v tomto školním roce, bylo záškoláctví. Výskyt tohoto jevu se díky tomu v porovnání s předchozími školními roky výrazně snížil. V souladu s nastavenými pravidly k prevenci všech forem rizikového chování jsou pro žáky v této oblasti organizovány preventivní a intervenční programy. Pravidelné působení školní psycholožky ve školním prostředí má pozitivní vliv na posilování vztahů mezi všemi aktéry vzdělávání. Témata z oblasti prevence rizikového chování, dopravní výchovy a zdravého způsobu života jsou vhodně zařazována do výuky.

Seznámení žáků s demokratickými principy, jejich pochopení a využívání jsou školou aktivně podporovány jejich zapojením do tzv. Rady žáků i dalšími činnostmi. Rada žáků se schází jedenkrát za měsíc, řeší a hodnotí události ve škole. Velmi dobrých výsledků dosahuje škola v mimoškolní a zájmové oblasti. Žáci se často velmi dobře umisťují ve sportovních i dopravních soutěžích. Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině odpovídají cílům stanoveným ve vzdělávacím programu i jejich individuálním schopnostem.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy od školního roku 2018/2019.
- Rekonstrukce vzdělávacích prostor budovy a obnova žákovského nábytku v některých učebnách.

Silné stránky

- Účelná spolupráce členů školního poradenského pracoviště přispívající k úspěšnému snižování výskytu projevů rizikového chování (např. záškoláctví).
- Spolupráce s partnery při realizaci aktivit zaměřených na osobnostní a sociální rozvoj i individuální zájmy žáků s významným pozitivním dopadem na kvalitu vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně účinný kontrolní systém vzhledem ke zjišťování výsledků vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ověřovat a systematicky sledovat výsledky vzdělávání žáků a přijímat opatření k jejich zlepšování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní škola Čáslav, nám. Jana Žižky z Trocnova 182, okres Kutná Hora s účinností od 1. ledna 2014, včetně dodatku č. 1
2. Jmenování do funkce ředitele, vydané Městem Čáslav, čj. MěÚ/8831/2018/ŠKP, s účinností od 1. srpna 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, účinný od 1. září 2007
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu, účinný od 1. září 2018
6. Školní řád ZŠ, účinný od 1. září 2019
7. Vnitřní řád školní družiny, účinný od 1. ledna 2019
8. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
9. Záznamy z pedagogické rady a provozních porad, školní rok 2018/2019 ke dni inspekce
10. Personální dokumentace školy, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
11. Kniha úrazů, školní roky 2017/2018 až 2018/2019 ke dni inspekce
12. Koncepce rozvoje školy ze dne 1. října 2018
13. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2017/2018
14. Školní matrika, aktuální stav ke dni inspekce
15. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a pedagogických pracovníků, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
16. Dokumentace zjišťující a hodnotící výsledky vzdělávání, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
17. Doklady o přijímání žáků k základnímu a zájmovému vzdělávání, rozhodování o přestupech žáků z jiných škol a povolení odkladu povinné školní docházky pro školní roky 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
18. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
19. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-979/13-S, ze dne 7. května 2013

20. Webové stránky školy <http://www.zscaslav.cz/>
21. Zápisy z Rady žáků, školní rok 2018/2019
22. Preventivní program školy, školní rok 2018/2019
23. Revizní a kontrolní zpráva tělocvičného nářadí č. 201/5 ze dne 14. května 2019
24. Školení zaměstnanců o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně ze dne 27. srpna 2018
25. Účetní závěrka k 31. prosinci 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., v. r.

Mgr. Iveta Hroudová, školní inspektorka

Mgr. Iveta Hroudová v. r.

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Mgr. Karel Kumstýř v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulíčková v. r.

Mgr. Hana Hušková,
odborník pro základní vzdělávání

Mgr. Hana Hušková v. r.

V Nymburku 20. června 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Tomáš Hasík, ředitel školy

Mgr. Tomáš Hasík, v. r.

V Čáslavi 4. července 2019